

Karar Sayısı : 2017/10141

16/2/2017 tarihli ve 6808 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 20/3/2017 tarihli ve 12138262 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 17/4/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

N. CANİKLİ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

N. KURTULMUŞ

Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKEŞ

Başbakan Yardımcısı

V. KAYNAK

Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. Ç. KILIÇ

Gençlik ve Spor Bakanı

F. ÇELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TUFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. AVCI

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Milli Eğitim Bakanı

F. IŞIK

Milli Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

R. AKDAĞ

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti,

Özellikle bir Akit Taraf yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması konusundaki Anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğunda ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması ile ilgili bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. “Yatırım” terimi; bir Akit Taraf yatırımcısı tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde bu Akit tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla yatırılan her türlü varlığı ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

- (a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer haklar ile diğer benzer hakları,
- (b) yeniden yatırılan gelirleri,
- (c) para alacakları veya bir yatırımla ilgili ekonomik değeri olan icra edilebilir diğer hakları,
- (d) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli,
- (e) özellikle, patentler, telif hakları, ticari unvanlar, sınai tasarımlar, teknik süreçlerin yanı sıra ticari markalar, ticari itibar ve know-how gibi fikri ve sınai mülkiyet hakları,
- (f) doğal kaynakların aranması, geliştirilmesi, çıkarılması ve işletilmesine ilişkin imtiyazları da kapsayacak şekilde, bir Akit Tarafın kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde veya bir sözleşmeyle verilmiş iş imtiyazları.

Varlıkların yatırıldığı veya yeniden yatırıldığı biçimdeki herhangi bir değişiklik, bunların yatırım niteliğini etkilemez.

2. “Yatırımcı” terimi:

- (a) Her bir Akit Tarafın kanunlarına göre vatandaşı olan herhangi bir gerçek kişi,
- (b) kar amacı gütmeyen kurumlar hariç olmak üzere, bir Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine göre teşekkül etmiş veya kurulmuş, kayıtlı ofisleri veya önemli ölçüdeki iş faaliyetleri ile birlikte iş merkezleri söz konusu Akit Tarafın ülkesinde bulunan ve diğer Akit Tarafın ülkesinde yatırım yapan şirket, firma veya ortaklık gibi herhangi bir tüzel kişiyi ifade eder.

3. “Gelirler” terimi bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler, temettüleri veya bir yatırımla ilgili her türlü aynı ödemeyi içerir.

4. "Ülke"terimi:

- (a) Türkiye Cumhuriyeti bakımından, ülkesi ve kara suları yanında uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların araştırılması, kullanılması ve korunması amaçlarıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin üzerinde yargı yetkisine veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.
- (b) Kenya Cumhuriyeti bakımından, kara ülkesini, iç sularını, Kenya Cumhuriyeti'nin karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda Kenya Cumhuriyeti'nin doğal kaynaklarının araştırılması ve işletilmesi amacıyla yürürlükteki kanunlara ve uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemenlik ve yargı hakkına sahip olduğu karasularının ötesinde deniz yatağı ve toprakaltını da içermek üzere deniz alanlarını ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Kendi kanun ve düzenlemelerine tabi olarak, her bir Akit Taraf, ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.
2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenlikten yararlanacaklardır.
3. Akit Taraflardan hiçbiri, keyfi veya ayrımcı tedbirlerle yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına hiç bir şekilde engel olamaz.

MADDE 3

Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulananandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul eder.
2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların işletilmesine, yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımlarına ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.
3. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ya da yatırımlara ilişkin mevcut veya gelecekteki bir diğer çok taraflı anlaşma veya düzenleme ile tanımlanmış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz.

(b) İşbu Anlaşmanın ayrımcılık yapmama, ulusal muamele ve en çok gözetilen ulus kaydı hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi vatandaşlarına ya da şirketlerine, veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanıdığı olduğu mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmaz.

(c) İşbu Anlaşmanın 2. ve 3. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafları, toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hak edinimleri bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelelerin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

(d) Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını ve faaliyetlerini önemli ölçüde etkilememesi kaydıyla, kendi yatırımcılarına, sadece ülkesinde yer alan küçük ve orta ölçekli işletmeler ile yeni doğan sanayileri teşvik etmek amacıyla, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde özel politikalar ve tedbirler vasıtasıyla teşvik verebilir, ayrıcalıklı muamele tanıyabilir, öncelik veya imtiyazlar tanıyabilir.

MADDE 4 **Genel İstisnalar**

1. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

(b) tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, açıklanmasını temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın,

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan alışveriş ve işlemlere ilişkin;

(ii) savaş zamanında, silahlı çatışma veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda;

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

(iv) kamuya gerçek ve yeterince ciddi bir tehdit yöneltilmesi durumunda kamu düzeninin korunmasına ilişkin olarak

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoyacak şekilde; yorumlanamaz.

3. İşbu Anlaşmanın hükümleri bu Anlaşmanın 7.Maddesinin 1(d) paragrafına uygulanmaz.

MADDE 5

Kamulaştırma

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli, etkin ve tam tazminat ödenerek, kanunda öngörülen usullere uygunluk ilkesine ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele ilkelerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılamaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.

2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın genel refahını ilgilendiren meşru amaçların korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya söz konusu kamulaştırma işleminin kamuoyuna duyurulduğu tarihlerden hangisi önce ise, bu tarihin hemen öncesindeki piyasa değerine eşit olur. Piyasa değeri, ev sahibi Akit Tarafın kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, yatırılan sermaye, ikame değer, amortisman, cari hasılatlar, ticari itibar ve diğer ilgili unsurların da dikkate alınmasıyla belirlenir.

4. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve 7. Maddenin 2.paragrafında da belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir. Tazminat serbestçe çevrilebilen bir para cinsi ile ödenir ve ödenmesinde gecikme olması durumunda tazminat, kamulaştırma tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar,

(a) Türkiye Cumhuriyeti'nde yapılan yatırımlar açısından, kamu alacaklarına ödenen en yüksek faiz oranına eşit oranda,

(b) Kenya Cumhuriyeti açısından, piyasada oluşan ticari orana eşit oranda,

bir faiz oranını içerir.

MADDE 6
Zararlar için Tazminat

Bir Akit Tarafın, diğler Akit Tarafın ülkesinde savaş, ayaklanma, sivil kargaşa ya da benzer nedenlerle yatırımları zarara uğrayan yatırımcıları, diğler Akit Tarafça, zararın telafisi, tazminat ya da diğler çözümler hususunda, söz konusu Akit Tarafın kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarına uyguladığı muameleden hangisi daha elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muameleye tabi tutulacaktır.

MADDE 7
Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Akit Taraf, tüm vergisel yükümlülüklerinin yerine getirilmesinden sonra, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin, kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle izin verecektir. Bu gibi transferler aşağıdakileri içerir:

(a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek, geliştirmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar,

(b) aynı ödemeler hariç olmak üzere gelirler,

(c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar,

(d) 5, 6, 8 ve 9. Maddelerde ilişkin tazminatlar,

(e) kredi geri ödemeleri, royalti ödemeleri, yönetim giderleri, lisans ücretleri veya diğler benzer ücretler gibi yatırımın işletilmesinden kaynaklanan harcamaların ödenmesi için gereken meblağlar,

(f) bir Akit Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izinlerini almış olan diğler bir Akit Tarafın vatandaşlarının hak ettikleri maaşlar, ücretler ve diğler ödemeler,

(g) bir yatırım uyuşmazlığından doğan harcamalar için yapılan ödemeler.

2. Transferler, hiçbir kısıtlama olmaksızın transfer tarihinde geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden serbestçe çevrilebilir bir para birimiyle yapılacak ve derhal transfer edilebilecektir.

3. İstisnai durumlarda, ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara yol açtığı veya yol açma tehdidini yaratması halinde, her bir Akit Taraf ayrımcı olmamak kaydıyla geçici sürelerle transferleri kısıtlayabilir.

MADDE 8

Halefiyet

Eğer bir Akit Taraf veya onun ilgili ajansı bir yatırımcıya, kendi yatırımcısı tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde yapılmış bir yatırım ile ilgili olarak ticari olmayan risklere karşı kanunla kurulmuş bir sistem çerçevesinde bir ödeme yaparsa, ülkesinde yatırım yapılan Akit Taraf söz konusu yatırımcıdan önceki Akit Tarafa veya onun ilgili ajanslarından herhangi birine halefiyet nedeniyle önceki ile aynı kapsamda olmak üzere, bu gibi hakların veya alacakların transferini tanıyacaktır.

MADDE 9

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasındaki uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından ayrıntılı bilgi içerecek şekilde ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafa yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.

2. Uyuşmazlıklar, 1. paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenemez ise, yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesi; veya

(b) “Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi” ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID); veya

(c) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)’nın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc tahkim mahkemesi.

3. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 2. paragrafında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine veya diğerine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaiştir.

4. Bu Madde’nin 2. paragrafının hükümlerine bakılmaksızın;

Her iki Akit Taraf da, Türkiye Cumhuriyeti’nin 3 Mart 1989’da Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID)’e sunmuş olduğu, ICSID’e sunulması uygun düşünülen veya düşünülmeyen uyuşmazlık sınıfları ile ilgili bildirimlerin işbu Anlaşma’nın ayrılmaz bir parçasını oluşturduklarını ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından aksi onaylanmadıkça, yukarıda sözü edilen bildirimlerde ICSID’e sunulması uygun düşünülmeyen uyuşmazlık sınıflarının ICSID’e veya herhangi uluslararası uyuşmazlıkların çözümü mekanizmasına sunulmayacağını kabul ederler.

5. Yüzde 10’dan daha az hisse senedi veya oy hakkının borsa yoluyla edinimi niteliğindeki yatırımlardan kaynaklanan uyuşmazlıklar uluslararası tahkime sunulamaz.

6. Tahkim mahkemesi kararlarını, işbu Anlaşmanın hükümlerine, ülkesinde yatırım yapılan ve uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın kanunları ve düzenlemelerine (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dahil olmak üzere) ve her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak alacaktır.

7. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirecektir.

8. Madde 3'ün ve 2. paragrafı, yatırımcı ve ev sahibi Akit Taraf arasındaki uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak işbu Anlaşma yanında Akit Taraflardan birinin imza koyduğu benzer diğer bir uluslar arası anlaşma ile düzenlenen uyuşmazlık çözümü hükümleri bakımından uygulanmayacaktır.

MADDE 10

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan uyuşmazlıklara iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde çabuk ve adil bir çözüm arayacaktır. Bu bağlamda, Akit Taraflar bu tür sonuçlara ulaşılmaması için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Akit Taraflar yukarıda bahsedilen yöntemle uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa, Akit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, uyuşmazlık bir hakem mahkemesine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü, bir devlet vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit taraflardan herhangi biri belirlenmiş süre içerisinde hakem atayamaz ise Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atama yapılır.

3. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

4. Eğer, 2. ve 3. paragraflarda belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Mahkeme Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde Anlaşmaya varır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, tahkim heyeti, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep eder.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve Mahkeme, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Hakem mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır.

7. Akit Tarafların her biri kendisi tarafından atanan hakemin masrafları ile tahkim sürecindeki temsili ile ilgili masrafları karşılar. Başkan'ın masrafları ile davayla ilgili diğer harcamalar Akit Taraflar tarafından eşit olarak karşılanır. Ancak, mahkeme, masrafların paylaşımına ilişkin farklı bir karar da alabilir.

MADDE 11

İstisareler

Akit Taraflar, Anlaşmanın uygulanmasını gözden geçirmek veya Anlaşmadan doğabilecek herhangi bir sorunu incelemek için, Akit Taraflardan birinin talebi üzerine istisarelerde bulunacaklardır. Bu istisareler Akit Tarafların uzman yetkilileri arasında uygun kanallar yoluyla üstünde anlaşmaya varılmış bir yer ve zamanda yapılır.

MADDE 12

Uygulama Kapsamı

İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın yatırımcılarının diğer Akit Tarafın ülkesinde, o ülkenin ulusal kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce ya da sonra yapılan yatırımlarına uygulanır. Bununla birlikte, işbu Anlaşma yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyumsuzlıklara uygulanmaz.

MADDE 13

Yürürlüğe Girme

1. Her bir Akit Taraf diğerine işbu Anlaşmanın ülkesinde yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal işlemlerin tamamlandığını diplomatik yollarla bildirecektir. İşbu Anlaşma son bildirim alınış tarihini takip eden 30. günde yürürlüğe girecektir.

2. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem için yürürlükte olacak ve bu Maddenin üçüncü paragrafına uygun olarak sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır.

3. Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafa bir yıl öncesinden yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yılın sonunda veya bu tarihten sonraki herhangi bir zamanda Anlaşmayı sonlandırabilir.

4. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla her zaman değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin ilk paragrafında belirtilen aynı yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.

5. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın kapsamında olan diğer yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

İşbu Anlaşma tam yetkili temsilcileri tarafından huzurlarında imzalanmıştır.

Ankara'da 8 Nisan 2014 tarihinde iki nüsha olarak Türkçe ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

Yorumdan kaynaklanan farklılıklarda, İngilizce metin üstün gelir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

KENYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Nihat Zeybekci
Ekonomi Bakanı

Büyükelçi Amina C. Mohamed
Dışişleri ve Uluslararası Ticaret Bakanı

AGREEMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF KENYA
CONCERNING
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF
INVESTMENTS

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Kenya, hereinafter referred to as "the Contracting Parties".

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

Recognizing that the Agreement on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Contracting Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investments is desirable in order to maintain a stable framework for investment and will contribute to maximizing effective utilization of economic resources and improve living standards; and

Convinced that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application as well as internationally recognized labour rights;

Having resolved to conclude an agreement on the reciprocal promotion and protection of investments;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement;

1. The term "investment" means every kind of asset invested by an investor of a Contracting Party, for the purpose of establishing lasting economic relations, in the territory of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations, and shall include in particular, but not exclusively:

(a) movable and immovable property, as well as any other rights such as mortgages, liens, pledges and any other similar rights,

(b) reinvested returns,

(c) claims to money or any other rights to performance having an economic value related to an investment,

(d) shares, stocks or any other form of participation in companies,

(e) industrial and intellectual property rights, in particular patents, copyrights, business names, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill and know-how,

(f) business concessions conferred under the laws and regulations of a contracting Party or under a contract including concessions to explore, develop, extract or exploit natural resources.

Any change in the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments.

2. The term "investor" means:

(a) any natural person who is a national of either Contracting Party in accordance with its laws,

(b) any legal entity such as a company, corporation, firm or partnership incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party excluding non-profit making organizations and having its registered office or principal place of business together with substantial business activities in the territory of that Contracting Party who have made an investment in the territory of the other Contracting Party.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees, dividends or any payments in kind related to an investment.

4. The term “territory” means:

- (a) in respect of the Republic of Turkey; territory, territorial sea, as well as the maritime areas over which the Republic of Turkey has jurisdiction or sovereign rights for the purposes of exploration, exploitation and conservation of natural resources, pursuant to international law.
- (b) in respect of the Republic of Kenya; the land territory, internal waters and territorial sea of the Republic of Kenya and the airspace above them, as well as the maritime ones beyond the territorial sea including the seabed and subsoil, over which the Republic of Kenya exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Subject to its laws and regulations, each Contracting Party shall in its territory promote as far as possible investments by investors of the other Contracting Party.
2. Investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and full protection and security in the territory of the other Contracting Party.
3. Neither Contracting Party shall in any way impair the management, maintenance, use, enjoyment, extension, or disposal of such investments by unreasonable or discriminatory measures.

ARTICLE 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall admit in its territory investments by investors of the other Contracting Party on a basis no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of investors of any third State, and in accordance with its laws and regulations.
2. Each Contracting Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of its investors or to investments of investors of any third State, whichever is the more favourable, as regards the operation, management, maintenance, use, enjoyment, expansion, or disposal of the investment.
3. (a) The Provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of any existing or future multilateral agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or investments.

(b) The non-discrimination, national treatment and most-favoured nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to all actual or future advantages accorded by either Contracting Party by virtue of any existing or future membership of, or association with a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area; to nationals or companies of its own, of Member States of such union, common market or free trade area, or of any other third State.

(c) The provisions of Articles 2 and 3 of this Agreement shall not oblige either Contracting Party to accord investments of investors of the other Contracting Party the same treatment that it accords to investments of its own investors with regard to acquisition of land and real estates, and real rights upon them.

(d) Each Contracting Party may, in accordance with its laws and regulations, grant incentives, treatment, preferences or privileges through special policies or measures to its own investors only for the purpose of promoting small and medium sized enterprises and infant industries in its territory, subject to the condition that these shall not significantly affect the investments and activities of the investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 4 **General Exceptions**

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting, maintaining, or enforcing any non-discriminatory legal measures:

- (a) designed and applied for the protection of human, animal or plant life or health, or the environment;
- (b) related to the conservation of exhaustible natural resources.

2. Nothing in this Agreement shall be construed:

- (a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it considers to be contrary to its essential security interests;
- (b) to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests,
 - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,
 - (ii) taken in time of war, armed conflict or other emergency in international relations,
 - (iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices;

(iv) relating to maintenance of public order where a genuine and sufficiently serious threat is posed to the public.

(c) to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

3. The provisions of this Article shall not apply to Article 7 paragraph 1(d) of this Agreement

ARTICLE 5

Expropriation

1. Investments by investors of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalized or subjected to any measures direct or indirect having similar effects (hereinafter referred to as expropriation) except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate, effective and full compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 3 of this Agreement.

2. Non-discriminatory legal measures designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and environment, do not constitute indirect expropriation.

3. Such compensation shall be equivalent to the market value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier. The market value shall be determined in accordance with the laws and regulations of the host Contracting Party taking into account, inter alia, the capital invested, replacement value, appreciation, current returns, goodwill and other relevant factors.

4. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in paragraph 2 Article 7. Compensation shall be payable in a freely convertible currency and in the event that payment of compensation is delayed, it shall include an interest rate;

(a) with respect to investments made within the Republic of Turkey, equivalent to the highest interest rate paid on public claims,

(b) in respect of the Republic of Kenya, equivalent to a commercial rate established on a market basis,

from the date of dispossession of the expropriated property until the date of actual payment.

ARTICLE 6
Compensation for Losses

Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the other Contracting Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by the other Contracting Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment no less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.

ARTICLE 7
Repatriation and Transfer

1. Upon fulfillment of all tax obligations, each Contracting Party shall permit in good faith all transfers, related to an investment, to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include:

- (a) principal and additional amounts to maintain, develop or increase the investment,
- (b) returns except payments in kind,
- (c) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment,
- (d) compensation pursuant to Articles 5, 6, 8 and 9,
- (e) amounts required for the payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as loans repayments, payment of royalties, management fees, license fees or other similar expenses,
- (f) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Contracting Party who have obtained in the territory of the other Contracting Party the corresponding work permits related to an investment,
- (g) payments of expenses arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made without any restriction in a freely convertible currency at the prevailing market rate of exchange applicable on the date of transfer to the currency to be transferred and shall be promptly transferable.

3. Where, in exceptional circumstances, payments and capital movements cause or threaten to cause serious balance of payments difficulties, each Contracting Party may temporarily restrict transfers, provided that such restrictions are not discriminatory.

ARTICLE 8
Subrogation

If a Contracting Party or any of its related agency makes a payment to an investor under a system established by law against non-commercial risks in respect of an investment made by their investor in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the transfer of any rights as claim from the investor to the former Contracting Party or any of its related agency to exercise by virtue of subrogation any such right and claim to the same extent as its predecessor in title.

ARTICLE 9
Settlement of Disputes Between an Investors and a Contracting Party

1. Any dispute between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with the investment of that investor, shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the host Contracting Party. As far as possible, the investor and the concerned Contracting Party shall endeavour to settle the dispute through consultations and negotiations in good faith.

2. If the dispute, cannot be settled in the manner specified in Paragraph 1 within six (6) months, the dispute may at the choice of the investor, be submitted to:

(a) the competent court of the Contracting Party in whose territory the investment has been made; or

(b) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States; or

(c) an ad hoc arbitration tribunal established under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL).

3. Once the investor has submitted the dispute to one or the other of the dispute settlement procedures mentioned in paragraph 2 of this Article, the choice of one of these procedures is final.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this Article;

both Contracting Parties agrees that the Notifications, submitted by the Republic of Turkey on March 3, 1989 to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) concerning classes of disputes considered suitable or unsuitable for submission to ICSID, will constitute an integral part of this Agreement and the classes of disputes considered unsuitable for submission to ICSID in the aforementioned Notifications shall not be submitted to ICSID or any international dispute settlement mechanism, unless otherwise agreed by the Republic of Turkey.

5. Disputes arising out of investments which are in the nature of acquisition of shares or voting power amounting to, or representing of less than ten (10) percent of a company through stock exchanges shall not be submitted to international arbitration.

6. The arbitration tribunal shall take its decisions in accordance with the provisions of this Agreement, the laws and regulations of the Contracting Party involved in the dispute on which territory the investment is made (including its rules on the conflict of law) and the relevant principles of international law as accepted by both Contracting Parties.

7. The award shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party commits itself to execute the award according to its national law.

8. Paragraph (2) of Article 3 shall not apply in respect of dispute settlement provisions between an investor and the hosting Contracting Party laid down simultaneously by this Agreement and by another similar international agreement to which one of the Contracting Parties is signatory.

ARTICLE 10

Settlement of Disputes Between The Contracting Parties

1. The Contracting Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Contracting Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six (6) months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal.

2. Within two (2) months of receipt of a request, each Contracting Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Contracting Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Contracting Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.

3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two (2) months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Contracting Party.

5. The tribunal shall have three (3) months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.

6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight (8) months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two (2) months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes.

7. Each Contracting Party shall bear the costs of the arbitrator appointed by that Contracting Party and of its representation in the arbitral proceedings. Both Contracting Parties shall assume an equal share of the costs of the Chairman, as well as any other costs. The tribunal may make a different decision regarding the sharing of costs.

ARTICLE 11

Consultations

The Contracting Parties shall, at the request of either Contracting Party, hold consultations for the purpose of reviewing the implementation of this Agreement and studying any issue that may arise from this Agreement. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Contracting Parties in a place and at a time agreed on through appropriate channels.

ARTICLE 12

Scope of Application

This Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party, made in accordance with its national laws and regulations, by investors of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of the present Agreement. However, this Agreement shall not apply to any disputes that have arisen before its entry into force.

ARTICLE 13

Entry into Force

1. The Contracting Parties shall notify each other through diplomatic channels, when their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the last notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 3 of this Article.

3. Either Contracting Party may, by giving one year's written notice to the other Contracting Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.

4. This Agreement may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure as agreed in the first paragraph of the present Article.

5. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten (10) years from such date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Ankara on 8/4/2014 in the Turkish and English languages, all texts being equally authentic.

In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF KENYA

Nihat Zeybekci
Minister of Economy

Amb. Amina C. Mohamed, CBS, CAV
Cabinet Secretary for Foreign Affairs and
International Trade